

שייקה דרורי מנכ"ל מועצת החלב

shyke@milk.org.il

יוסי מלול - משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il

הריאיון נערך בעיצומם של ימים חמים מאוד כאשר תנובת החלב חוטפת מכת חום ויורדת. הביקושים של המחלבות עולים והתכנון לשנת 2011 נמצא בעיצומו. מועצת החלב עברה משרדים ליהוד והרבה נושאים מעסיקים את המועצה ואת הענף. שייקה דרורי מחויך כי הענף נמצא בתהליך צמיחה מתמשך שנותן גם אופטימיות לכל חלקי הענף. בשנה הבאה המכסות יעלו ויש להתארגן לכך

להערכתך, החוק ייתן יציבות ברורה וארוכת טווח לחברי הענף בדור הבא - למשך 25 שנה לפחות. מחיר המטרה נקבע אמנם ל-6 שנים, אך אנחנו רוצים להאריך את התקופה ובכל מקרה, לאחר תום התקופה, ייקבע מחיר מטרה, אם כי

המטרה העיקרית של החוק היא לתת יציבות לכל חלקי הענף - לחקלאי, לתעשייה ולצרכן. החוק מעגן נושאים מרכזיים לכולנו: המכסות, מחיר המטרה, פעילות המועצה, ויסות העודפים והכול בחקיקה ראשית

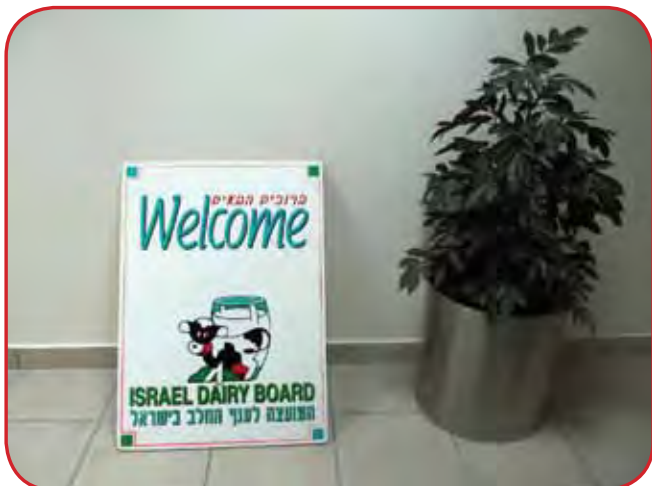
על סדר היום של מועצת החלב מונחים נושאים רבים. אך איש נושא שעוסקים בו כבר שנים רבות, עוד לפני כניסתך לתפקיד, והוא חוק החלב. מה קורה עם החקיקה של החוק והאם יש סיכוי שהתהליך יסתיים סוף-סוף?
אכן, חוק החלב נמצא בראש סדר העדיפויות של כולנו. במהדורה האחרונה שלו התחלנו לטפל בו ב-2006 כהצעת חוק ממשלתית - חוק תכנון משק החלב בישראל 2008. מאז התחלפה ממשלה אך שר החקלאות נשאר, הוחלה רציפות לחוק והוא הגיע לדיון בוועדת הכלכלה של הכנסת. המטרה העיקרית של החוק היא לתת יציבות לכל חלקי הענף - לחקלאי, לתעשייה ולצרכן. החוק מעגן נושאים מרכזיים לכולנו: המכסות, מחיר המטרה, פעילות המועצה, ויסות העודפים והכול בחקיקה ראשית.

צוות המועצה חוגג במחלבת בלומנטל

שייקה דרורי חיימוביץ' בשמחת החלב

קבלת הפנים בקומה 3

הבית החדש שבו יושבת מועצת החלב

השותפות היא שותפות אמת או השכרת מכסה. בעקבות הבדיקה זומנו למועצה כ-20 שותפויות במגזר המשפחתי ועדיין לא סיימנו לזמן את כל אלה שיש ספק לגבי כשרות השותפות. שותפות שאינה עומדת בקריטריונים שעליהם התחייבה, מתבקשת לתקן את התנהלותה או לחילופין, בעל מכסה שמקבל רנטה מוכרז כלא יצרן חלב מכיוון שיש לו מכסה, אבל אין ברשותו פרות, הוא לא מייצר חלב וכל קשר בינו לבין המכסה הוא רנטה חודשית. עד כה פורקו 5 שותפויות, בשלושה מקרים היצרנים חזרו לייצר במשקם ואחרים בתהליכי פרישה או בהצטרפות לשותפות אמת אחרת. כל הבדיקה מאוד בעייתית - בעלי המכסה הם ברוב המקרים אנשים מבוגרים, בבריאות לקויה והטיפול בהם קשה. הוא נעשה בכפפות עדינות אבל בנחישות. נגיע גם לשותפויות במגזר השיתופי ויש בכוונתנו לסיים את הבדיקה בשני המגזרים עוד השנה וייתכן ונבדוק את הנושא שוב. כמובן, שנחזור לבדוק האם היצרנים עמדו בהתחייבויותיהם החדשות, לעבור לשותפות אמת.

בסופו של תהליך חייב להיות ברור שמפעל שמייצר מזון מחויב ברישיון עסק. כיום יש רישיון רק ל-50% מהיצרנים

המועצה מבקשת רישיון עסק מהרפתנים ואנחנו מתקשים לסגור את העניין עם רשויות מקומיות רבות. כיצד מתמודדים עם 54 מועצות אזוריות שכל אחת קובעת כללים משלה?

נושא רישיון עסק גורם לתרעומת רבה אצל יצרנים רבים, אך יש לזכור שאנחנו מייצרים מזון והתחייבנו על כך ברפורמה, שבסופה יש השגת רישיון עסק. משרד האוצר התעורר וביקש לא לתת מכסה למי שאין בידו רישיון עסק. לא הסכמנו לקביעה זו ולכן התחלנו בתהליך שקובע שכל רפת צריכה רישיון עסק. במקביל פועלים עם הרשויות ומשרד הפנים לאחד דרישות מוסכמות, כי אכן גילינו שלכל אזור יש מדיניות עצמאית ודרישות מופרזות - בנושאי ביו, כיבוי אש וכו'. בסופו של תהליך חייב להיות ברור שמפעל שמייצר מזון מחויב ברישיון

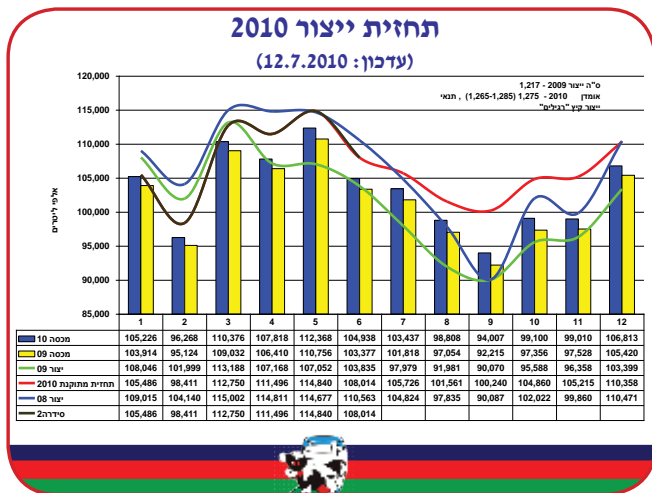
יש אפשרות לשנות את שיטת החישוב בהסכמת שר החקלאות ולאחר התייעצות עם מועצת החלב. כיום, לאחר 4 ישיבות של הוועדה שמתוכנן היו, לצערנו, שתי ישיבות לדיבורים בלבד, בישיבה אחת סוכמו 4 סעיפים. והנה בישיבה האחרונה שהתקיימה בתחילת אוגוסט, בזמן הפגרה של הכנסת, הצלחנו בישיבה טובה וממצה, לאשר עוד 18 סעיפים וכיום נמצאים במחצית הדרך.

שותפות שאינה עומדת בקריטריונים שעליהם התחייבה, מתבקשת לתקן את התנהלותה או לחילופין, בעל מכסה שמקבל רנטה מוכרז כלא יצרן חלב

הנקודה העיקרית והיחידה שנשארה חשובה ובעייתית היא סעיף 35 להצעה שבה נקבע ניגוד העניינים, שיש לחברי דירקטוריון המועצה. הסוגיה המשפטית סבוכה כי זה כמעט לראשונה מבקשים להסמיך חברה פרטית לקבל כוח סטטוטורי ולנהל ענף. זה מתקבל כתקדים בכל הנושא החם של ניגוד עניינים שנמצא על השיח הציבורי (קדמו לו חוק הספרייה הלאומית והוועד למען ניצולי השואה). מועצות הייצור החקלאיות האחרות הן מועצות ממשלתיות ולא פרטיות. זו נקודה שנמצאת במחלוקת עם משרד המשפטים. קיימות עוד שתי נקודות: סעיף 3 בנושא הגנה על הייצור המקומי - "על פי דין" שבו יש מחלוקת קשה עם האוצר. וכן הערות לסעיף 19 - מה יקרה אם מועצת החלב תתפרק. מקווים שבתחילת מושב החורף בחודש אוקטובר יהיה דיון נוסף ואולי גם אחרון - נחוצות עוד שעתיים וחצי לסיים את הדיון בחוק. לאחר מכן נתחיל לכתוב את התקנות.

עד כמה רחוק אתם מתכוונים ללכת בטיפול בנושא השותפויות בשני המגזרים ושמירה שהן יהיו אכן, שותפויות אמת?

בשנה האחרונה ביצענו בדיקה של שותפויות בשני המגזרים. ביקשנו למלא טפסים פשוטים עם נתונים ועל פיהם אנחנו בוחנים באם

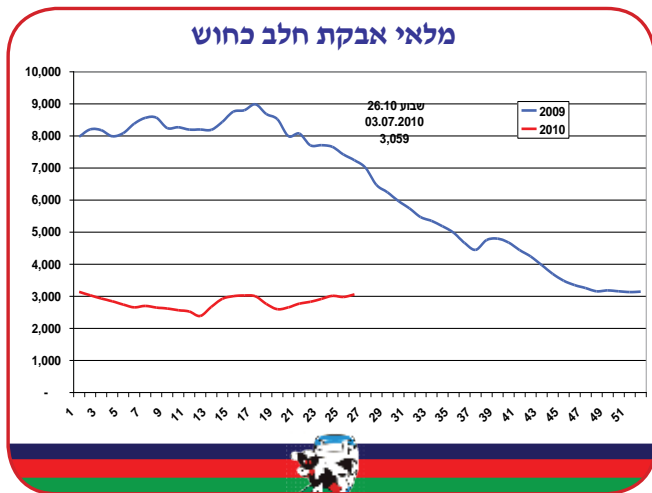
עסק. כיום יש רישיון רק ל-50% מהיצרנים ויש אזורים, שנכנסו באופן נרחב להתקנות סולריות, שם נדרש רישיון והם אכן קיבלו אותו.

כיצד נערכת המועצה לקדם את הפגרה הממושכת בקליטת החלב בראש השנה שבה הפרות ממשיכות לייצר ולמלא את המכל ברפת?

ערב ראש השנה חל השנה ביום רביעי ועד מוצאי שבת אי אפשר להוביל חלב - 3.5 ימים רצופים. השנה גם המוסלמים חוגגים את חג העיד אל פיטר - סוף הרמדן במקביל. המועצה, בעזרת המחלבות, היצרנים והמובילים, התארגנה למציאת פתרון ועובדת על העניין כבר כמה חודשים והמטרה היא לא לשפוך חלב. הענף לא שפך חלב כבר 8 שנים שהצלחנו להתגבר על החגים שמחוברים לשבת - זו התכנית גם הפעם.

עם זאת, אחד התרחישים האפשריים הוא שפיכת חלב ואנחנו נערכים גם אליו.

אחת הבעיות העיקריות קיימת ברפתות שאין בהן כושר אחסון כמחויב בתקנון החלב - 48 שעות בשיא החלב. יש כ-43 רפתות משני המגזרים שלהן יש כושר אחסון נמוך ולחלקן אף נמוך מאוד.

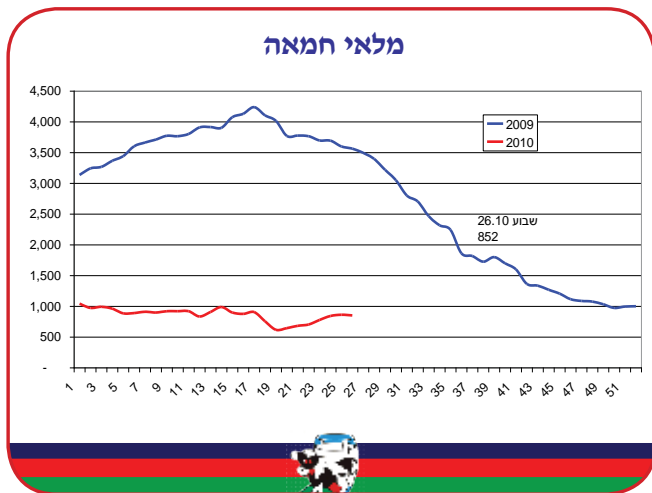
באם הנתונים יישארו יציבים נמליץ לשר החקלאות על גידול של כ-3% במכסות ומדיניות חלב עוזף עם רצועה של 3% מעל המכסה ומחיר לחלב עוזף בקיץ

השנה ראינו תחרות גדולה מאוד בין המחלבות שהביאה לגידול מרשים בביקושים לחלב. כיצד נערכים שבשנה הבאה, 2011, נספק את כל דרישות השוק והמחלבות מבלי להפסיד פוטנציאל?

כשקובעים מדיניות לתכנון בודקים 3 פרמטרים:

- ייצור החלב - ראינו השנה שאנחנו יודעים לייצר בקיץ, בעיקר בזכות מדיניות התשלום.
- מלאים - מעריכים שנסיים עם מלאים אופרטיביים של כ-2,000, 1,500 טון אבקת חלב וכ-500 טון חמאה.
- שיווק - עד כה יש גידול של כ-3% וזהו נתון משמח ולהערכתנו הגידול נובע מכמה סיבות, שהעיקרית היא, תחרות מוגברת בין המחלבות הגדולות שמתבטאת בהורדת מחירים ובמבצעי שיווק נרחבים.

באם הנתונים יישארו יציבים נמליץ לשר החקלאות על גידול של כ-3% במכסות ומדיניות חלב עוזף עם רצועה של 3% מעל המכסה ומחיר לחלב עוזף בקיץ.

שהענף הולך לקראת יישור קו לחומרה. האם זו גם עמדת מועצת החלב?

המחלבות שומעות את דרישות רשתות השיווק לכשרות גבוהה, אחידה - מהדרין. כך גם הן עברו לייצר את רוב המוצרים בכשרות מהודרת. מצב זה מביא את הענף לחוסר בחלב גולמי, אבקה וחמאה בכשרות מהדרין כאשר, יכול להיווצר מצב שבו יש מספיק חלב וחומרי גלם, אבל לא בכשרות המתאימה.

יבוא - עמדת המועצה היא נגד יבוא - זהו כלי תכנוני שצריך לבחון אותו, אך ורק, בחוסר של אבקת חלב וחמאה לזמן ולכמות מוגבלת. ב-2010 הייבוא יגיע לכ-400 טון חמאה ולכ-800 טון אבקת חלב - שניהם בכשרות מהדרין כתוצאה מחוסר נקודתי בחודש אוגוסט בלבד.

דרישות המחלבות לכשרות מהדרין הולכות וגדלות ונראה

חגיגות שמחת חלב נהוגות כבר כ-6 שנים, האם הם הביאו לתוצאות המקוות והענף אכן מגדיל את הצריכה לנפש?

המטרה ליצור הד תקשורת בנושא החלב, מעבר לחג השבועות, ולגרום למשפחות עם ילדים להגיע לאירועים קרובים לענף - רפתות, דירים, ומחלבות.

המטרות המדידות הן כמות המשתתפים באירועים, כמות התקשורת (נתוני חברת יפעת). בודקים גם את המסר לצריכת חלב וכן "3 ביום" לאחר החגיגות. אלו מדדים שניתן לכמת ורואים תועלות אחרות כמו שת"פ עם גורמים מהענף ומחוצה לו. התוצאות בעלייה ובכל שנה מסכמים את החגיגות, מפיקים לקחים ובחודש אוגוסט מתחילים לבנות את החגיגות הבאות עם הלקחים שהופקו.

במהלך השנים שינינו את אופי החגיגות בהתאם. התקציב השנה היה 600 אלף ₪ ובזכותו הבאנו שותפים נוספים וכך הגענו למעל למיליון ₪.

"3 ביום"

המסר שאנחנו מפיצים במסגרת הפרויקט, במשך השנים האחרונות, נבחן שוב בימים אלה ונשאלת השאלה האם להמשיך או לשנות. במדינות המערב וגם בפרסומות המחלבות מבחינים בשני מוטיבים מרכזיים

- הקרבה לייצור חלב (כמו בטרסה)
  - הרגשי שקושר לבית ולמשפחה (כמו בתנובה).
- משקל הבריאות ירד כמו-גם הפאן ועלו נושאים אחרים.

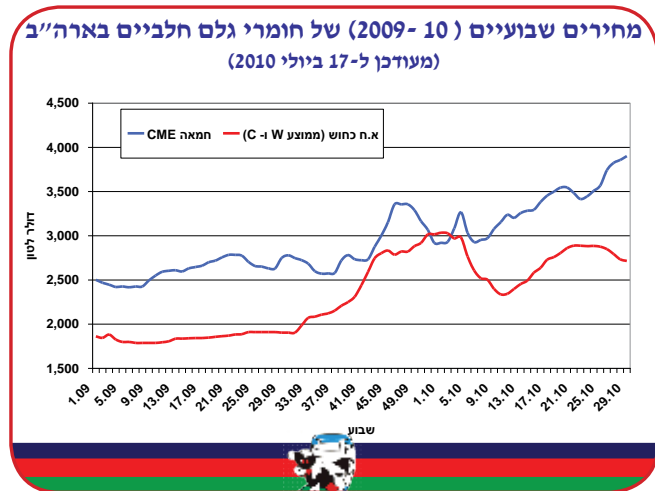
בימים אלה עברו משרדי המועצה ליהוד, מה היה חסר באזור התעשייה בראשון ואיך אתם מרגישים בבית החדש?

אנחנו בשלבי התארגנות במבנה החדש של המועצה ביהוד. עברנו מאזור התעשייה בראשון לאחר 10 שנים. הסיבות העיקריות למעבר היו:

- אזור התעשייה הישן נעשה מלוכלך וצפוף מאוד.
- כל קומה בבניין המועצה שייכת לבעלים אחרים וכך הבניין לא תוחזק ולא נוהל.
- לבניין הצטרפו בשנים האחרונות 3 אולמות אירועים שהפריעו לחיים השקטים של הדיירים האחרים.
- בעיות חנייה קשות למבקרים במועצה.

כיום המועצה נמצאת ברחוב החורש 4 ביהוד בבניין של אפריקה ישראל, בסמוך למלון אוויה, כל הבעיות נפתרו ויש חנייה בשפע. העלויות דומות וגם גודל השטח זהה. יש הסכם ל-5 שנים ולכל עובד יש חלון לנוף.

ברכות איחולים חמים למועצת החלב ולעובדיה באתר החדש! ■

כך היה המצב ב-2006 ויכול להיות גם בעתיד, שיצריך אותנו לייבא אבקת חלב בכשרות מהדרין מהגויים ובו בזמן לייצא מארץ הקודש אבקה בכשרות רגילה. זהו מצב בלתי נסבל ואף פרדוקסלי שכל תקציב מועצת החלב מוצא להחלפת אבקות.

המועצה הוציאה מסמך עם מספר פתרונות למצב זה:

- יש צורך במספר רב של רפתות בכשרות גבוהה.
  - איסוף החלב צריך להיות ממוקד כשרות.
  - יש לרוקן את מכלי החלב בסמיכות לכניסת השבת ולרוקן שוב בסמוך ליציאת השבת.
  - כמובן, שיש להגדיל גם את אמצעי האחסון במחלבות.
- צעדים אלה הביאו השנה להגדלה של 20% בייצור ובייבוש של חלב מהדרין בהשוואה לאשתקד, בכשרות גבוהה.

באפיק העיקרי של הכרה בן הממשיך ומתן מכסה ייעודית, לצערי, עדיין לא הצלחנו להגיע להסכמה עם היועצת המשפטית. נבחן את הנושא שוב עד נובמבר ונמליץ לשר לקראת 2011

המועצה הקימה צוות להכנת הצעות לטיפול בסוגיית דור ההמשך ברפת ויש שקט בגזרת הביצוע. מה קורה עם מכסות לבנים ממשיכים שגם שר החקלאות תומך בהם מאוד?

נושא הבנים הממשיכים מטופל על ידי המועצה בעזרת ההתאחדות. פועלים בכמה מישורים, אך באפיק העיקרי של הכרה בן הממשיך ומתן מכסה ייעודית, לצערי, עדיין לא הצלחנו להגיע להסכמה עם היועצת המשפטית. נבחן את הנושא שוב עד נובמבר ונמליץ לשר לקראת 2011.